

velit bonis desideris nostris velificari, quia ipsa eadem nobis inspirat. Illi ergo apertius cor nostrum, ut in eo sculptum Nomen sanctum sum, & si recipere cupimus divinas illustrationes eius, praebamus nos dignos salutis, quam pollicetur. Nobismet persuadeamus, maximum honorem, quem prabere possumus Filio Dei, quatenus Salvatori, esse frenue omnia amplecti media quia nobis offendit ad nos salvos faciendo. Beatitudine nostra adeo implicita est cum gloria ipsius, ut nosm perdes nequam, quia illi contumeliam inferamus, & cripianus ei id, quo nihil habet antiquis, videlicet eternam salutem nostram. P. Novus, in parte *Hominis Gratiosi*, Visa JESU CHRISTI in stabulo Bethlehem.

Zelus ihu adorabilis pro salvabili Nomini ihu
Si sanctum hoc Nomen altius nobis insculptum esset in corde, difficil est, illud sive non esse etiam in ore; id est, illud a nobis paucum non pronuntiari; neque pro viribus nos admitti, ut illud in alienis etiam cordibus imprimenterem. Hoc enim suave unguentum est, quod sese diffundere querit; fons est aqua viva, quae nunquam magis perspicua est, ut magis fecunda, quam cum se magis communicat, & plares ad illum hanciundam confluunt; lumen est, quod universo Mundo enticeper debet. Quantu[m] gratia est, aliquid conferre posse ad gloriam JESU, & sancti Nomini sui veneracionem! Heu! si conseque possem, ut omnes homines illud colerent, & omnium orationum magnalia predicarent! Hoc est maximum, & equissimum omnium votorum meorum, ut adesto nomine JESU come (en) felicitate, celestium, terrestrium, & infernorum, & omnis lingua conficiatur, quia Dominus JESUS in gloria est. *Dei Partis.* *Idem.*

Vera erga sacram Nomen devotio est, salutem operari nostram; nam illam operari implenus maximum Salvatoris nostri desiderium, & pro virili parte aliquid conferimus ad id, quod illi gloriosissimum est, videlicet salutem nostram. Salus nostra, ab illo pendet, & a nobis. In ea aliquid sibi est, & aliud nostrum. Ipse per ea affluerent contulit, quidquid necesse erat, ut nobis media suppeditaret ad feliciter perficiendum magnum, maxime

*Primiti
litteris pre-
cavare, et
maximus
hunc Nomi-
ni honoris
detinere,*

necessarium, & unicum sternitatis negotium. Omnes mors nos curavit, nobis amuleta, & salutaria contra omnigena vita paravit remedia; nos de satanis captivitate liberavit; omnia debita nostra per solvit, omnes salutis nostra obices abolitum, nos Patri reconciliavit, & per amoris excessum, pro nobis totum suum cruentum effudit, ac inter teterimos cruciatum, in cruce expravit; sed nisi tot gratias, ut opus est, uferimus, quantum in nobis est, eum omni Nomini sui gloria privavimus. *Idem.*

Addit[us] his praeceps erga Nomen JESU devotionem esse, amare, & procurare pro virili parte salutem proximi. Nihil Deo antiquis, quam anima salus. Hoc palam probant vita illius laboribus plena, & mors plena doloribus. Quanti ergo vocacione suam facere debent, qui ad sanctum Divini Virbi ministerium incumbunt, alii que vacant munieribus, qui spectant ad salutem animalium, quas illi suo Sanguine redemit? Quia gloria, illos in ministerio sui societatem vocatos suis, ipsius concedentes sunt fulle dispensationem meritorum, passionum, & mortis eius? Hinc conjicite vos, quos ille vocavit, & sancto lumen, gloriose numeri applicuit, lucrandarum animalium, & pro earum salute laborandi. Quo illius dilectoris affectus est, si frater vester per negligientiam vestram periret? Quid porro fieret; si quin animalibus lucrandis operari daretis, illis scandulum affectus per flagitia verba, atque abnorme vita vetra rationem? Heu! Comparete id, quod estis cum eo, quod estis debereis. Vos cum hominibus conversantes totidem estis debitis Salvatores; illos adficiantes exemplo, sanctis colloctionibus erudientes, curis vestris juventes, jugibus orationibus sufficietes, ut per zelli, & caritatis ardorem vosmet in eorum servitio abundemus. Audite igitur vocem Sanguinis Salvatoris misericordiam clamantis, vocem per Nomini sui virtutem, que caritatis excellum obsecrantis, ut quantum in vobis est conueniri opem ferre, ut Nomen eum cumulatim efficax sit, salvantes animas, & efficientes, ut gaudeat fructu Sanguinis sui, ad quem promedium illum effudit, *Idem.*

MYSTERIUM EPIPHANIAE. MONITUM.

Ex afflictis omnibus, que respicunt vitam, & actiones Filii Dei, nullum est, quod ubiorem suppediter dicendi copiam Oratoribus sacris, & plura argumenta de suggestu petravanda. Magi ad Oriente profecti ad dominum-Denum recent natum adorandum; Stella eos deducens ad Salvatoris praesepem obsequia, que illi praestari monera, que offensas; difficultates, que illorum discissi adversariorum, & precautiones, quas in redditu capiunt; ecclesias Iudeorum; vocatio Gentilium in eorum locum fiduciariorum; audax Magorum conflitum in extrema analam venienti, ut docantur de Regis nativitate diversi ab eo, quod ipsi tyramnicus exercebat imperium; crudelis Herodes; vestitus confluum barbarorum dissimilans; omnes denique gloriosi busus Mysterii circumstante totidem Sermentibus locum tribuunt. Quoniam ob rem ad hanc omnia uborem suppeditabimur copiam, quoniam tamquam repetamus eorum, que semel a nobis in medium allata sunt de Gratia tomo luis Operis secundo, vel que tomo tertio a nobis dicta sunt de fallaci prudentia, qui loci tam, si fuerit opus, evan confundendi.

Ceterum nemini negotium facere oportet, ut uno tantum sermone complectantur, quod pluribus argumentum suggerere possit, sed eligat, quidquid sibi vixim fuerit mysterio huic accommodatus, & inde magis bauit argumentum magis congruentem; neque eum vigilis infat, qui sub morale Sermonem efficiendi specie Auditori ansam praebera conseruendi, nihil sere delibrati de die festo adeo celebri, & aperte ad cunctam devotionem, grataque anima sensim exaginabile beneficium vocationis nostrae ad Christianam Religionem, & fidem.

PARAGRAPHUS PRIMUS,

Multiplex Sermonum hujus argumenti Synopsis.

Vidimus Stellam eius in Oriente, & uenimus adorare eum. *Matth. 2.* In hijs diei festivitate vere Dei cognitione, qui in Iudea sole continebatur, tandem omnibus gentibus revelata est; diffinita fuit tenebrae, & gratia lumen recipiens; hac est vocatio peccatorum, quos Deus arcet per stellam hanc, & qua in his omnibus circumstantiis multum rationis habet ad Regum istorum vocationem: Et venimus adorare eum. *2.* Hac fidelis est & mutua confusio a peccatoribus afferenda. Quia duae erant sermones hujus partes,

Pars Prima. In secreta, & particulari hac manifestacione, qui fit per gratiam, qui idcirco vocatur sydus, quod nos in viam salutis adducit, tria animadvertere possumus ratione stellae, qui Regibus Magis apparuit. *1.* Hac illos convenit in Oriente, in regione longissime dista, ut doceat illos nativitatem novi Regis, quem exceptabant Iudei. Novi hujus syderis lumen re adhuc integrum oculis Regum horum percussit insuetu fulgor, simile illos intrinsecus illuminavit, eisque mente immixtus fuit suscipienda, ut ad natum Regem adorandum sese conseruant. Hac prima est operatio gratia in peccatore, illum

Paragraphus I.

illam illuminare; ideoque lumen vocatur, cuius ductu cognoscit, quod nondum intellexerat, salem adeo palam, atque cum iisdem animadversionibus. Explicandum est, quod gratia vocetur: haec subita, & inopina cogitationes mortis, sternitatis, rerum ad vitam alteram pertinentium, quia nos adducunt ad cogitandum de statu conscientia nostra, de periculo aeterna salutis, in quo sumus, de mundi hujus mobilitate &c. *2.* Haec gratia illos ne cogitantes quidem convenient, cum longissime distant a Deo per sceleria, in altissime oblitione Dei, & immersi in abyso libidinum suarum, in crassa ignorantia, vel in omnimodo oblitioe; non erunt omnium, quae ad ipsorum salutem pertinent. Hac lumina comitantur sancti motus, qui illis urgent, atque sollicitant, ut sese colligant, & revertantur ad Deum. Ita Deus egit cum Magis, qui eodem tempore se lumine caeli afflatis, ac sollicitos senserunt, ut ad Deum adorandum sese conseruant; quia in re cognoscere possumus, & admirari virtutem, & potestatem gratiae, quam peccatoribus largitur Deus, qui illis additum, ac robur simile illi Magorum ad infringendos omnes obices, quibus detinuntur, & nexus, quos habent cum Mondo, cum bonis illius, & cum voluntatibus. *3.* Hac eadem gratia per admirabilem divinam misericordiam indulgentiam, se accommodat atque conformat eorum ingenio, natura, statu, officio, & propensione, eoque admonet per novum sydus, quod unus ex Prophetis suis portenderat, ut ad illum adorandum conseruerent. En ratio, quam sequitur gratia erga Peccatores, quae in illis utilis ciet cogitationes de bonitate Dei, qui nos praevenit semper, & qui prior ipsa non querit, cum ab illo maxime recedimus, & minus meremur curas, & perquisitiones illius, qui videtur studere nostrae indoli, ut illi suam accommodet gratiam, & qui nunquam obliviscitur nostri, ubi videt in nobis ipsum aliquam notem ipsorum lucrandi: quae res in nobis clara debet sensus admirationis, grati animi, potissimum vero confidentia in divina illius misericordia.

Pars Altera. Magorum exemplum nos docet fidelitatem, qua responderet nos docer gratia, qua Deus nobis te peculari manefat. Quia in re dico imitandam nobis esse fidelitatem, quam pra se tulerint Magi, & per quam venerantur in cognitionem Dei-hominis facti, ut mos fuerit primi ejus Apostoli. Fidelitas eorum maxime enitit celestis obtemperando vocatione Dei illos arcessent, qui mos neferent, qui rationem ullam haberent vel communi populorum suorum, vel itinerarii *circumscripti*. *1.* Ut intelligimus parentem esse statim ac Deus iubet, aliquo amminere periculum, ut gratia evanescat, & nunquam revertatur. *2.* Fidelitas haec esse generosa, non secus ea illa Magorum, quam nulla ratio potuit ab incepto deterrere. *3.* Hac debet efficer, ut habitus, & virtus nostra abhiciamus, primamque vita rationem mutemus, aliam proflus rationem fecutur, ut Magi, qui per aliam viam reversi sunt in regionem suam, postquam personas suas cum numeribus obtulerunt hunc homini-Deo, qui illos ad suum cultum adae signifi, & singulari vocationes arcerentur.

Circa eamdem pecularia, ut interiori manifestacionem, quam operatur Deus per gratias, quas tribuit, habebit nobis verba facere de ratione, quia nobiscum operatur gratia, per stellas, quae illius symbolum sunt, quemadmodum per diem hujus Mysterium docemur; & possumus in gratia tria confidere, quae sunt illi cum astris communia, praesertim vero cum stella, qui in Oriente Magis apparuit. Videlicet, *1.* Lumen, quod nos illuminat, & nobis aperit illa, quae aliquo cognoscere minime possumus. *2.* Motum, quo de uno in locum alium migrant, & magna percurrunt spatia, ut variis regionibus illuculant. *3.* Influxus, secretamente potestem, quae habent in hac terra. Tres id genus proprietates gratiae habita stellarum ratione, sermonis hujus erunt partitio.

Punctum Primum. Lumen stellae, quae Magis apparuit, nitor suo re adhuc integrum oculos illorum percussit: *Vidimus stellam eius in Oriente.* (*Matth. 2.*) Hoc non magna obtinuerit effectum, nisi lumen aliud, quale est gratia lumen, eorum mentes illustraret, atque efficeret, ut fecunt reputaret, quid sibi veller hoc sydus, cum signum esset, quod illis Propheta quidam tribuerat nativitatem Regis novi; quod nos docer, ut attendamus evenitibus, que accidunt in mundo, per quos nos illuminat gratia, nobis loquitur, & erudit de eo, quod eos flagitat Deus; ita quoniam immore ratioinantes de causis horum causarum, qui nos in admiratione rapunt, animam advertamus ad monitum, quod per illos nobis ingerit Deus: cuius generis sunt subite mortes, publicae calamitates, funesti noctis ororum confusor exitus, aperta divina Justitia punitiones in eos, qui vitam abnormem ducunt, & quos ipsi novimus. Hujusmodi cogitationes, & fatuas animadversiones totidem gratia sunt, quae adnecit Deus his evenitibus nequam communibus; per quos nos illuminat, admonet, & erudit de suis voluntatibus. His ergo debemus attendere, neque aures obstruere haec voci: sapere enim Deus

non alia loquitur lingua, eique studere, atque illam intelligere nostrum est.

Punctum Alterum. Quod attinet ad syderum motum, ad quem gratia rationem habet; stella que Magis apparet motum habebat prorsus peculiarem, quoniam remoratur, & evanescerat nonnumquam, neque uniforme habebat cursum; tamen hoc commune erat cum aliis syderibus, quod reges deducunt transierat per diversas regiones, ubi nemo quererat, quid novum hoc sydus portenderet. Ita gratia stella non servat in suo cursu eamdem uniformitatem; Deus ab libitu de illa disponit, modo illam dar, modo illam retrahit, in aliis est fortior, in aliis infirmior. Verum hoc in loco per gratia motum non intelligi motus interioris, & confitit quae nobis inspirat; videlicet illam non solum de perfonis, ad alias migrare perfonas; sed etiam de populis ad populos, de regionibus ad regiones, de nationibus ad nationes alias, Deo illam transferente ab illis, qui rejiciunt, vel contemnunt illam; ad eos, qui illam recipiunt, ac eis fe praebeat fidelio. Hoc videat in hodierno Mysterio; ubi videmus, cum Judas Salvatore suum agnoscere recuferint, quamvis illi primi ad veritatis cognitionem fuerint evocati, ut populum electum constituerent, tamen in locum eorum Generales vocavit. Ubi praelata morum praecepta, atque considerationes locum habere posint.

Punctum Tertium. Virtus, & potestas gratiae, quam syderum influxus representant, id proculdubio est, quod in gratia est spectaculissimum. Ut de hac loquamur, quatenus ad hujus diei Mysterium referatur, fatis est ostendere, si Deus celi syderibus utitur pro omnibus natura effectibus, immutabile manus in illo, quod Regibus Magis apparuit, quod quidem admirabiles habuit effectus in eorum mente, ac corde; quandoquidem fecit, ut regias ades, regiones, ac ditiones suas relinquerent, quamvis tot rationes ibi illos retinere debent, ut sese conferant adoraturi pueris in stabulo, & in praefatio. Hoc fit quotidie in hac particulari manifestacione, quam Deus hominibus facit per gratiam, qua prorsus admirabiles partes effectus in mente, & corde peccatorum maxime rebellium, & in nequissimis flagitiis immeritorum; quoniam efficit, ut relinquant bona, cognatos, amicos, & abrenuntent omnibus vinculis, quiibus adhucrebant mundo, ut le penitus Dei servitio mancipent. Sed quid non operatur gratia virtus, & ad quid non adgit nequam etiam peccatores? &c.

Favore novi hujus syderis, quod Reges Magos ad Bethleemiticum adducunt stabulum, magna Mysteria detegimus: quia nuntium nativitatis Hominis-Dei, in remotissimas plaga adfertur; Reges de extremis orientis patribus evocantur ad illius adorandum, & locus distinctus, ubi nasci debet omnium Salvator, fed addo, novi hujus syderis beneficio nos cognoscere lucundissima spectacula; Videmus enim Deum in noctis caliginem natum, & populo ignotum modo a principibus coli, & adorari; sapientes facili interiori luce illustrari, quia dissipantur tenebris inferioritatis, simul ac exteriori haec lux perfringit oculos corporis; ac tandem nos in Gentium vocatione habere prius, ac felicissimum nostrae beatitatis praefagium. In tanta hac turba Mysteriorum, & spectaculorum immoror possimus in Divini hujus hominis manifestacione. Non minimum ex hoc Mysterio fractum percipiemus, & ab hoc Magorum Regum exemplo, si spiritu presentes Salvatoris praefatio, ibi meditati fuerimus terra hujus Optimates coram Deo nascente prostratos; feculi sapientiam confusam, & celumis terrae potestes inmitati infantis subjectas. Hoc mihi conflitum praecepit ostendendi vobis in hore sermone, stellam, quae hodie apparet, detegere quidquid stabulum occuluerat. Quid autem celabat tria, quibus ut mente advertatis potulo, quandoquidem totam hujus sermonis ratione, sermonis hujus erunt partitio.

1. Celabat Magnitudinem Dei, qui usque ad extremam sui exhibitionem in hoc stabulum descendat. *2.* Vim, ac potentiam ejusdem Filii Dei, sub panais, quibus erat involutus. *3.* Denique celabat infinitam Verbi Incarnati Sapientiam sub infantis specie, qui nulla in re ab aliis differre videbatur. Sed hodie Magnitudo hac manifestata est, quandoquidem videntur Reges ad illius pedes prostrati. *Vis*, & *potentia* illius elucet, ac se prodit terra principibus, ibi apud alios reverentiam concilians, & aliis timorem incutens. Denique Infanta ejus refugit sapientia triumphans de Magorum prudentia, & contundens Herodis veritatem. *Huius partitionis ornatum*, & *argumenta inveneries apud Autocritum sermonum in omnia Etica Christiana argumenta*. *Sermons primo de Epiphania.*

Deus has die complete incipit magna sua Providentia IV, consilia. *1.* Manifestat sapientiam suam glorificans Filium suum infinite humiliatum in nativitate sua per Magorum adorationem venientium ab extremo Oriente ad obsequia, & manera illi deferenda. *2.* Exerceat misericordiam suam erga infideles, quos de

PARAGRAPHUS III.

Loci, Exempla, Figura, & Applicationes Scripturarum
huc Argumento.

A *Dorabu sum omnes reges terro, omnes Gentes servient ei,*
Pfalm. 91.

Populus qui habitabat in tenebris vidit lucem magnam; habi-
tansibus in regno umbra mortis, lux orta est ei. Iaia 9.

Ambulabu gentes in lumine tuo, & reges in splendore tuus

et. Iaia 60.

Surge, illuminare Jerusalem: quia venit lumen tuum;

gloria Domini super te orta est. Ibidem.

Ecco tenere opere seruam, & caligo populus: super te au-

tem orietur Dominus, & gloria ejus in te videbitur. Ibidem.

Omnis de Saba venient, aurum & thus deferentes, & laudem

Domini annuntiantes. Ibidem.

Hoc est via eterna, ut cognoscatur te Deum vivum, & quem

misit JESUM CHRISTUM. Joannem 17.

Ecco Magi ab Oriente venerant Jerusalym adientes: Ubi est

qui natus est Rex Iudeorum? Matthai 2.

Vidimus stellam eis in Oriente, & venimus adorare eum. Ibidem.

Liber, cui titulus: Verus spiritus, & sanctus unus sol-

leminum anni Festorum.

Autius acerum Herodis Rex turbatus est, & omnis Jerusalym

cum illo. Ibidem.

Et congregans omnes Principes Sacerdotum & scribas populi,

scifiscahabatur ab eis, ubi Christus nasceretur. Ibidem.

Tunc Herodes, clam vocatis Magi, diligenter didicit ab eis

tempus stellae qua apparet eis, & mittens illos in Bethlehem,

dicit: Ite, & interrogate diligenter de puer: & cum inve-

niritis, renunciare mibi, ut & ego veniens adorem eum. Ibidem.

Stella, quam viderant in oriente, accedebat eis, usque dum

veniens fuit supra ubi erat puer. Ibidem.

Intraeas domum, inveneris puerum cum Maria matre ejus,

& procedentes adorare eum. Ibidem.

Aperte tharsus fuit, ostentans ei manera, aurum, thus, &

myrram. Ibidem.

Responso accepto in somnis ne redirent ad Herodem, per aliam

viam reversi sunt in regnum suum. Ibidem.

Deus enim homines vult salvos fieri, & ad cognitionem re-

versitatis ventre. 1. ad Timoth. 2.

P. Caftilon in sermonibus in dies Dominicos, & festos

adventus, hunc absolvit Adventum duobus sermonibus de

Mysterio Epiphaniae.

Biroat in Tomo Mysteriorum Domini nostri duos habet

sermones hujus argumenti: quorum primum: 1. habet

cum Eucharistia comparationem.

P. Texier in Tomo Mysteriorum vita Domini nostri,

igit ex Mysterio exemplari.

Sazatin tomo 2. Adventus in prolixo sermone hujus My-

sterii.

P. de la Colombiere in tomo primo sermonum duos ha-

bet sermones de Epiphania; in cuorum prior agit de re-

gno JESU CHRISTI, & in altero ostendit media, & com-

moda, que suppetunt divitibus, & principibus virtus ope-

randi salutem suam, & Deo inferiendi.

Auctor sermonum Moralium.

Fronteri.

Abbas de Monmorel habet Homiliam, & sermonem hu-

us Mysterii.

Abbas Trappensis duas habet Collations in sermonum

formam de Regum sollemnitate, ubi de hoc loquitur My-

sterio.

Abbas de Bourzeis in sermonibus in varia Religionis

Mysteria.

P. Duneau in tomo sermonum de Mysterio JESU CHRI-

STI, duos habet de Epiphania.

Lambert in tomo 5. Ann. Evangelici homilia 64. est de

Epiphania, vel Manifestatione JESU CHRISTI.

In specimine sermonum pro Dominicis tomo primo,

tres sunt sermones, vel sermonum compendia in hoc My-

sterio.

P. Bourdaloue in sermonibus recens editis de Mysteriis,

de hoc agit, & optimis inde inorum regulas elicit.

Abbas de Jarry argumentum hoc egregie pertecptum est.

Auctor sermonum in omnia Ethica Christiana argumen-

ta tomo Mysteriorum Domini nostri duos habet sermones

in hunc diem, in cuorum prior ostendit, in quo constitut

publica manifelatio Salvatoris Mundi; in posteriori vero

loquitur de peculiari manifelatio singularis nostrum per

gratiam.

Non defuit antiquiores sermonum editores, qui argu-

mentum hoc pertrahaverunt, & ex quibus plurima utili-

tate deponit. Id genus sunt i. Granatenfis ser-

mones hujus Regis aulam, ingentem numerum Ministrorum,

regia domus sumptus, magnificientiam adiun, qua ita ca-

ptum narratum sive eorum, que suis oculis videbat. An-

tequaque Jerusalym dilecterer, Salomonis munera sua ob-

seruit, ac in terram patriam rediit voti compos, &

gine.

De Mysterio Epiphanie.

68

longinquo accersit, & ad fidem convertit per stellam por-

tentum.

3. Ostendit iustitiam adversus Judos illum agnoscere

derectantes, in locum ipsorum evocans alienigenas.

V. Cum Magorum vocatio fuerint primitia, & exemplar

vocationis Gentium, quod fecit Deus erga Magos ad il-

lis manifestandum JESUM CHRISTUM, eosque adiungen-

dos, ut illius cultum amplecterentur, hoc ipsum facit cum

omnibus hominibus, quos vocat ad Christianam Religio-

nem, ut hucus numeris ab illis adimpleretur. Quod au-

tem fecerunt Magi, ut Deo vocati responderent, hoc

a nobis fieri voluit Deus, ut vocatione nostra respon-

deamus.

1. Deus vocat Magos per apparitionem syderis miracu-

losi saluberrimi efficientis impressionem in corum spiri-

tu, & corde. Talis est invisibilis gratia stellae, qui nos

evocat ad Christianism; cui nosm praeberem debemus

attentos, ut sciamus, quid a nobis exigat Deus.

2. Magorum dicitas videtur admirabilis: Quarent quid

hoc stellae significet, & quid ex eadem Propheta quidam

portenderat. Pidem habent Propheta veribus, portendenti

bus Dei Nativitatem, qui quadruplex erat, & adorandus.

Huius fidei dedit testimonio sine illa fulpicio illusionis,

& quia credant phenomenum hoc fortuitum esse; & qui

aliud inquirant, illud sequi constat. Quinam exitus est

fermo in dicitur, incredulorum, & rebellium gratia spi-

situm? Potuerit ne in hujusmodi occasione confundit

caeperit?

3. V. & magnitudo fidei eorum per superandas huma-

nas rationes, & sermones illorum, qui initium ab eis con-

funduntur reprobantur, ad eritandum, ne Herodis

metu crucis, ac suspicione illudenter Reges, ad vin-

cendam animi repugnant, que illis subiorti poterat,

ne deo haberent infantem eo in statu, in quo illi

invenirentur. Hec etiam illa vis est, quia gratia fidelibus

inspirat, ne placitis Religionis nostra deterrentur.

VI. De varia agendi ratione Magorum, & Herodis erga

JESUM CHRISTUM. Magi instituti, ut illam qua-

rant, inventumque venerentur. Sed Herodes illi molitur

excidium, & qua in re ostendemus: 1. Exemplar solidis fa-

pientis fidelium in Magis querentibus Dei Filium. Hac

prima pars erit, ubi ad examen vocabantur omnes cha-

racteres fidei eorum in principio, progressu, & perfe-

ctione.

2. In altera parte ostendemus fallacem reproborum, &

impiorum sapientiam in facto Herodis JESUM CHRISTUM

perfergentis, & ostendemus fallacem hanc sapien-

tiam esse inuidiam Dei, & mox Deum vicissim illius esse

inuidit; quia causa est quidam misterium.

VII. Cum ea omnia, que in hoc Mysterio accidenter, intra-

unius sermonis cancellos nequeant contineri, fatigemus

prosternit ex horum Magorum exemplo proficer, ut ab

illis discamus eas dispositions, que contumari debent adora-

tionem Dei in spiritu, & veritate.

1. Venerunt adoraturi Salvatorem viva animati fide,

que fecit, ut sua Regna relinquenter, & subirent omnes

profixi itineris difficultates; qua in re ostendemus et si

dem esse adoracionis principium; etenim ratione duce unus

quidem cognoscit potest Deus, sed in spiritu, & veritate

adorari non potest sine fide, quia docet quid ille sit, &

quidque.

2. Illi munera obtulerunt, quibus prostrebantur se illi

habere tamquam Deum, Dominumque supremum suorum

personarum, & rerum omnium, quas ab illo receperunt,

quarum illi tributum perforcebant cum obsequio, quod

quibus decebat. En exemplum a nobis imitandum in cultu,

quem Deo debemus.

VIII. Stellae mystica, quae cognoscendum praebuit Regibus Ma-

gis novi Regis nativitatem, habita semper fuit a Sanctis

Doctoribus tamquam fidei symbolum, & figura. Quo po-

sto considerare possumus; primum Magos videlicte hanc stel-

lam in Oriente: *Stella, quam videntur in Oriente.* (Matthai 2.)

2. Illos eum feciis usque ad locum ubi erat JESUS

CHRISTUS: *Anecdotes eis usque dum videntur flares (supra,*

ubi erat puer). Tertio. Postquam illum feciis sunt, & post-

quam radiorum eius ope Salvatorem invenire, fete ad

illius pedes prostrata, atque adoravisse. Quae tres Evan-

gelii circumstantib; nobis inueniunt, nativitatem, progres-

sum, & fidei perfectionem in anima.

1. Apparitus stellae ad Magos nobis exhibet prima lu-

mina, que fides oriens effundit in animam querentem

Deum.

2. Progressus stellae accedens ad Bethleem, ac eo Ma-

gos deducuntis, representant nobis fidei incrementum in

anima, quia fidelis lumina illius pervenit usque ad co-

gnitionem JESU CHRISTI, ac sublimiorum veritatum

Religionis.

3. Demum stellae grauim fisten super stabulum, ubi Sal-

lator natus est, donec Magi illum adorant, figura est per-

fectionis fidei in anima, ex qua elicet perfectissimos actus

perfectiōnēs. *Ex specie sermonis pro Epiphanie.*

Adstrui néquit augustinus idea magnitudinis hujus Myste-

rii, quam offendendo hanc esse festivitatem Regni IESU

CHRISTI A priori ejusdem infante.

IX. Laurentius Justiniani, unum,

Hugo de Sancto Victore, duos.

Innocentius III. unum.

Gerlon, item unum.

Suarez in Commentariis, & disputationibus in tertiam

partem summae S. Thomae tom. 2. ut Theologum decet ad

examen revocat, quidquid ad hoc spectat Mysterium, om-

nesque illius circumstantias.

Liber qui inscribitur: Passiones Domini nostri Lufitano

idiopata editus a Patre Thomae a JESU & Ordine

De Mysterio Epiphanie.

70
itineris suscepit contenta, nec non sapientior, quam illinc dicitur. Hac historia plurimi in rebus non abludit in Epiphania mysterio: Stella infusa magnitudinis Magis apparuit, sicut nuntiavit novi Salomonis nativitatem priori longe majoris, & sapientioris. Iter corripiuerunt, ut illum videarent, & adorarent, cique munera obulterant aurum, thus, & myrram. Sed illum nasci sunt in statu loage alia ab eo, in quo Regina Saba Salomonem iavevit. Regia illius civitas erat angulus pagi Bethleemiticus; ad Regie stabulum; folium praeseppe; cubile palea; Ministrorum domus, Joseph, & Maria; vigiles, & excubiae, duo jumenta.

Prophetarum de Nativitate Salvatoris, cuius signum debebat stellula.

Cassianus Justinianus, Narratio Domini, cuius figura est Peccatarum, Egyptiorum, et locorum Israele, illustratio illius stragorum.

Evangelium nostre temporis & locorum Scripturae, Dominum deponit, qui ipsi coquuntur Iudeas.

Vocatio Magorum ex primis factis gentilium, postea ad illis cognitionem adventus sui in Mundum. Hic Deus erat absconditus, secundum Isaiam. Si Calum locutus minime fuisse, nemo cogavisset illum; nam sine fide, non humana ratio, non scientia, neque mundi sapientia detexerint vias salutis. Quia in re fateri debemus non sine gratiarum actionibus magnitudinem beneficii, quod in Magorum persona recipimus, & bonitatem, quam Dei Filius ostendit nos cum illis vocans ad cognitionem, & amorem.

Deus, ex omnibus eius adhuc respxerat tamquam dilectum, electumque populum suum, postmodum in visione, quam S. Petrus habuit, declaratis, fece hanc distinctionem ulteriori admittere nolle, & deinceps unum tamet populum ex omnibus nationibus comprehendit, ut in Bethleem apud Judos, & in locis ubi Principes illi incobebant inter Ethnicos; locus enim est credendi, stellam hanc Regibus hisce in patria iporum apparsuisse eo tempore quod in Iudea natus est JESUS CHRISTUS. Ita obiit est tamquam lumen magnum Gentibus eodem tempore, quo Messias natus est in tenebris apud Judos, qui non cognoverunt qualem erat qui nacebatur; cum e contra Reges omnium etiam Gentilium nomine, agnoverunt illum, simulacrum hoc illis sydos illuxit. Non dubitabant illi terras patrias deferere, & adeo longum iter ingredi ipsum adoraturi; si Deus novi hujus luminis fulgor in Celo, non repellet animam eorum lumine fiduci via cum ingenti amore, qui causa fuit, ut illi contemnerent labores, & hujus itineris pericula, quod mandauit ait autem Petrus: Absit Domine: quia nunguimus manducare omnes communem, & immundum: Et vox iterum secunda ad eum: Quia Deus purificavit, tu communus non dixisti. Hoc autem fidum est pro te; & statim recuperata est vox in eam. Et dum intra se habuit Petrus quidnam esset vobis, quem vidistis? Aperiente Petrus ei suum dixit: in regis

comperi, quia non est personarum acceptor Deus; sed in omnigenae, qui timer Deum, & operatur iustitiam, acceptus est illi.

Magorum ad Fidem vocatio non solum ostendit Dei beatitudinem in horum Principum persona, qui sunt gentium primizie; verum etiam est Mysterium iustitiae ipsius erga Judos, a quibus abfuit suas gratias, & lumina, eo quod se illis indigos praeberunt per contemptum, & absum eaurum; & inde duas insigines, maximisque momenti veritates percipimus, quarum altera est bonitas, & misericordia Dei erga nos, quod nos evocaverit ad fidem, & regni sui hereditatem, nos inquit, qui, ut loquitur S. Paulus, eramus alienigenae, & ab illo quam longissime disti; altera vero qua terribilis est, quod videlicet gratias suas Iudeis abfuturis, qui, ut te dicam, erant filii, & legitimi heredes.

Stella erat miraculosa, & gratia est supra naturam: haec donum est gratuitum, creatura non debitum, sed ex merita Dei bonitate profectum. Stella vis est in nativitate JESU CHRISTI; & non nisi per illum, & eum illo facta fuit. Gratia nobis datur propera incarnationem illius. Stella in Oriente visa est, & gratia est nostra salutis auro, & principium aeternae felicitatis nostrae. Stella aliquam habebat rationem cum Magorum cognitione, qui aeternam scientiam operam dabant; & gratia accommodat se ingenio, ac spiritui hominum, ut suavius, & efficacius operetur. Deus illam nobis tribuit statu nostro congruam. Stella non habebat motum regularem, qualiter habet stellae firmamentum; motus eius pendebat ab Angelo, qui eam stellae impressionem communicabat, quam idoneam existimat, ut Magos deducere: gratia vera in productione sua, motu, & duratione penderet a Dei voluntate. Stilla ad tempus evanuit, & gratia non semper sensibilis est; occulti se nonnumquam secretis de caulis, quis ignoramus. Denique Stella ducbat reges ad JESUM CHRISTUM, & ad praesepium, in quo erat; gratia vero nos adducit ad Deum, & ad Crucem, ubi inventur.

Applicatio querundam locorum Scripturae huius Argumento.

Ecce Magi ab Oriente venerantur &c. Matth. 2. Nonne videtur Evangelista hic velle alludere ad qualitatem hominum Magorum, de longe venientium ad inquirendum JESUM CHRISTUM, & ad illum adorandum? Ecce Magi ab Oriente venerantur; quasi diceret, attendite, quinam illi sint, qui veniunt, ut hunc Religionis fungantur officio; non sicut Iudei, sed eximta nobilitate prædicti propter genus, munus, dignitatem, & locum quem inter certos homines obseruant. Sapientes sunt, reges, & mago in pretio habendi. Quoniam autem Mysterium Sacer apprehendit historicum, vel quod miraculum, ut velit id peculiariter attendi? Nunquid novum est, atque inauditum, viros illustres, & generis, & opibus, obsequia praefata Deo, & Domino suo, cui omnes debent, quidquid habent? Esto, hoc novum non est; sed ita rarum est, ut omnia attentionem mereatur; quandoquidem videmus eos, qui hujusmodi generis sunt, vulgo superboi esse, ambitiosi, qui se subiecti designantur, & querunt potius subditum, vel inferiorum obsequia, quam illis obsequi, quos sibi prestat cognoscunt. Itaque non injuria, & non fine quadam admiratione considerandi sunt hi tres Magi, qui tamquam Regem, Deumque suum venerantur peruenient res natum in stabulo, & in paleis cubantem.

Claritas Dei circumfusus illis. Luc. 2. Quod Evangelista dicit de Porfirioribus vigilis super gregem habentibus, ubi Angelus nunciavit illis Salvatoris Nativitatem, hoc probat dubio dicere possumus de Magis Regibus, cum stella non vulgaris magnitudinis, & claritatis hoc ipsum numeravit illis in Oriente: Claritas Dei circumfusus illis. Ita adi etiam potest JESUM CHRISTUM simum natum fuisse in Bethleem apud Judos, & in locis ubi Principes illi incobebant inter Ethnicos; locus enim est credendi, stellam hanc Regibus hisce in patria iporum apparsuisse eo tempore quod in Iudea natus est JESUS CHRISTUS. Ita obiit est tamquam lumen magnum Gentibus eodem tempore, quo Messias natus est in tenebris apud Judos, qui non cognoverunt qualem erat qui nacebatur; cum e contra Reges omnium etiam Gentilium nomine, agnoverunt illum, simulacrum hoc illis sydos illuxit. Non dubitabant illi terras patrias deferere, & adeo longum iter ingredi ipsum adoraturi; si Deus novi hujus luminis fulgor in Celo, non repellet animam eorum lumine fiduci via cum ingenti amore, qui causa fuit, ut illi contemnerent labores, & hujus itineris pericula, quod mandauit ait autem Petrus: Absit Domine: quia nunguimus manducare omnes communem, & immundum: Et vox iterum secunda ad eum: Quia Deus purificavit, tu communus non dixisti. Hoc autem fidum est pro te; & statim recuperata est vox in eam. Et dum intra se habuit Petrus quidnam esset vobis, quem vidistis?

Multo vocati, pauci vero electi. Matth. 20. Dicere possumus, tunc adimplerat sūisse terriblem sententiam illam, quam Dei Filius mox alia in occasione protulit. Multo

Paragraphus III.

71

sunt vocati, pauci vero electi: nam tanto ex mortalium numero, & qui runc temporis erant in Oriente, tres tantum erant electi, ut fierent primitia predilectionum apud Gentiles, quoniam ex tot mortalibus, qui stellam videbant, aut videbant potuerunt, tres tantum ita affecti fuerunt, ut id exequentes, quod illis Deus inspirabat. Alii nihil protecerent, vel quia illam non fatis considerarent, vel quia illam nullo in discrimine habuerunt, vel quia iter incommodum aggredi voluerunt. Heu: quanta est horum cunctis Terrenorum serum augeatus nostris mentes illiciti; haec illas incredibili cura cognoscere admittuntur, cum interim negligare lumina cœlestia. Cœlestia paucos admodum movent; paucissimi illa inquirunt, & diligenter Deo vocanti respondent: Multi vocati, pauci vero electi. Hoc semper ita fuit, etique semper.

Sicut cathedram novi federante Scriba, & Pharisei, quando regis regis discipulis, servante, & facie, secundum vero operam eorum nolite facere. Matth. 23. Non minima tentatio ad fidem Magorum labefactandam erat proculdubio ignorantia Sacerdotum Legis, alios quidem docentiam, sed minime uterum illis monitis, quae alii suppeditant. Diffidunt ubi Meissas erat nasciturus, sed ne gradum quidem faciunt, ut illuc se conferant. Scunt advenisse tempus, quo illi in mundum venturus est, scunt Prophetas, majorumque fuos eis adventum concepisse, & suspicuntur eis futuris operis, & pericula quibus se obsecrant, ut ad ipsius adorandum se conferent, puri potuit ex eo temporis articulo dicere: Non invoni tamquam fidem in Iherac. Et sane, quoniam S. Augustinus, utram magis admirari debeamus, fidem ne Magorum, an exaltationem, & infulationem Iudeorum? Judicii secum habebant JESUM CHRISTUM, eumque ignorabant. Magi erant procul somni, & tanta quamvis locorum distaret longinquitate, venient quasdam illum in Iudeam, eumque reperirent. Judicii illum agnoluerunt quamvis, in patria ipsorum natum, & Magi, licet alienigena, illum adoraverunt. Hi viderunt ipsum in paleis ad abjectissimum hominum conditionem redactum, & nihilominus procidentes adoraverunt eum, quamvis loquendo minime parem. Illi testes insignium miraculorum, quorum hic erat auctor, confixerunt eum agente cum potestate Dei; tamen non præstiterunt illi ea, quae justitia, vel caritas postulabant, & quo homo homini negare non potest. Ut verba omnia complectant: quamvis in Magis fides, quam iniquita cœcitas in Iudeis!

Non invoni tamquam fidem in Iherac. (Matth. 8.) Dei Filius iniquus horum Magorum fidem, labores ab illis susceptos, & pericula quibus se obsecrant, ut ad ipsius adorandum se conferent, puri potuit ex eo temporis articulo dicere: Non invoni tamquam fidem in Iherac. Et sane, quoniam S. Augustinus, utram magis admirari debeamus, fidem ne Magorum, an exaltationem, & infulationem Iudeorum?

Magorum fides fuit minima, & gratia est supra naturam: haec donum est gratuitum, creatura non debitum, sed ex merita Dei bonitate profectum. Stella vis est in nativitate JESU CHRISTI; & non nisi per illum, & eum illo facta fuit. Gratia nobis datur propera incarnationem illius. Stella in Oriente visa est, & gratia est nostra salutis auro, & principium aeternae felicitatis nostrae. Stella aliquam habebat rationem cum Magorum cognitione, qui aeternam scientiam operam dabant; & gratia accommodat se ingenio, ac spiritui hominum, ut suavius, & efficacius operetur. Deus illam nobis tribuit statu nostro congruam. Stilla non habebat motum regularem, qualiter habet stellae firmamentum; motus eius pendebat ab Angelo, qui eam stellae impressionem communicabat, quam idoneam existimat, ut Magos deducere: gratia vera in productione sua, motu, & duratione penderet a Dei voluntate. Stilla ad tempus evanuit, & gratia non semper sensibilis est; occulti se nonnumquam secretis de caulis, quis ignoramus. Denique Stella ducbat reges ad JESUM CHRISTUM, & ad praesepium, in quo erat; gratia vero nos adducit ad Deum, & ad Crucem, ubi inventur.

Dei Filius adoramus, & praedicamus ante Deum. (Psalm. 94.) Hoc nobis dicere videntur Magorum exemplum. Venite adoramus, & praedicamus ante Deum, qui dignatus est fieri infans propter amorem nostri, nasci in stabulo, ac lete redigere ad pauperem, infernique statum, in quo videbimus illum. O Reges! O beati Sapientes! qui viditis id, quot potest aliis Reges, & Prophetas conciperunt, & vide nequeverunt; veri adoratores incarnati Dei, qui bus scandalo non fuit hujus infantis pauperes, malus inimicorum eius apparatus. Stabulum, & praedepe, pax, non sicut in stabulo, & pax non deterreuerunt vos quoniam illi vestra præbentes numeri, & ostendentes, non exculpabuntur dixit: Si Infans hic est Rex illius, quem querimus, profecto non sit derelictus, ac destitutus effeta omnibus vita commodis, ut sit; meliores haberet focios, meliores famulos; alium sane in omnibus apparatum conspicemus. Vobis non deservent cogitationes sublimiores; primi iusti, qui cum Regem, Deumque velutum cognoscetis, & divina luce afflati confitei eum, qui servis formam accepere, vere eis Dominum universorum. Imitemur, Auditores hac in re Magos, & quoniam nobis non contigit nostra Puerto habeat obsequia præstare in Bethleemito stabulo, quaramus eum in aris, ubi inveniens eumdem hominem-Deum, in stabulo natum, ibique a Regibus adoratum. Ibi inveniens illum, non quidem panis involutum, non fratum in praesepio, sed sacramentibus tectum speciebus, sine fulgore, sine pompa, sine apparatu; sed in hoc statu debemus illum de genu adorare, eumque Regem, & Deum nostrum confiteri: Venite adoramus, & praedicamus ante Deum.

Vidimus bellum eum, & vobis adorare eum. (Matth. 2.)

O magis supra eum, qui dicens, hic est, ut quia monstrare loquendo non poterat, stolido desponsaret. Idem in Matth.

Quid erit tribunal judicantis, quando superbos Reges cum infantis? Idem ferm. 2. de Tempore.

Sequitur Stella supra eum pater, quasi dicens, hic est, ut quia monstrare loquendo non poterat, stolido desponsaret. Idem in Matth.

Quid erit tribunal judicantis, quando superbos Reges cum infantis? Idem ferm. 2. de Tempore.

Quid erat Stella, nisi mirifica lingua Cali, que inscrutatum parvum in stabulo, & agnoscatur in Calo. Idem.

Quid est illa Rex tam parvus, & tam magnus? Renditur in terris logiorum, & in celis cœlestis proprie. Idem.

Sacramentum presentis fieri oportet esse perpetuum. Idem ferm. 5. de Eph.

Non ita natus est Christus, ut Reges nascantur in seculi quia natus est, & ille cuius regnum non est de hoc saculo? Idem ferm. 3. de Temp.

Credit iam Deus omnis terra, quia de Celo loquitur Christus;

natus enim in angulo bode, & declaratur in Celo. Idem. ferm. 11. de Epiph.

Non potest sacrum Nomem abscondi, quod vides syderis iudicio publicari. Idem ibidem.

Pastoribus Angli, Magis stella demonstrat, utraque loquitur Lingua Calorum, qata jam effaserat Lingua Propheterum. Idem ibidem.

Nostris in carne positis est obsecrus, servit Calum, redit & ipsa sydera refontum. Idem ibidem.

O infantes, cui astra familiantur ad euras: euras est ista magnitudo, ad cuius causas sydera obsecundant, & reges tristitia, sceleris sapientia ingentianantur! Idem ibidem.

Beatus rugitur! o fedes Deli secundis post Calum, ubi non lucerna, sed stellæ fulgebat. Idem ibidem.

Illi luce inchoatis est gaudi genitum, illis tenoris accusatæ est perfidia Iudeorum. Idem ferm. 31. de Tempore.

Hac Magorum illuminatio magna testimonium exercitans Iudeorum in terra eorum isti requirebant, quem illi in sua non cognoscabant. Idem ferm. 2. de Epiphania, qui est 30. de Tempore.

Sapientia hujus Mundi ignorat Deum, quem sicut debet inquirere. Ambrocius in Psalm. 129.

Alii venerant Magi via, alii redirent; qui enim Christiani viderant, Christianum intellexerant, meliores utique, quam venerantur. Idem cap. 2. in Lucam.

Magi sacramentum nostra obulerunt. Sanctus Cyprianus.

Quid est, quod sic turbavit Herodes? Iherac est ista turbatio tua. Rex enim, qui natus est, non vident Reges pugnando sibi, sed mortales mirabiliter subjugare. Fulgentius ferm. 5. qui est de Epiphania.

Cuius ritem infantiam nascentes, magis timore debet posse, non fiduciam. Idem ibidem.

Indevenit est vacuus adorator. Caryologus ferm. 103.

Adimpleta Prophætia, & adiutoria, & Jacob: filii autem regi projiciuntur in terram, ut fierent electi. Matth. 8. Ecclesiæ videtur adimpleri, quidquid hoc prophætia portendit. Populi venerant de longe, videntur sceleris sapientia ingentianantur! Idem ibidem.

Qui deinde, & contempnerent labores, & hujus itineris pericula, quod illi sumi, & tunc adimplerat sūisse terriblem sententiam illam, quam Dei Filius mox alia in occasione protulit. Multo

In loco humili, & sapientia illi Regum, & Domini Dalmatianum inventum, cognovit, adorans. Gregorius Nyelius orat. de fidei Christi nativitate.

Dicit apertissimum intelligentiam, qui praevisit signum; & quod fecit, intelligi fecit, inquit. S. Leo serm. 1. de Epiphania. Magi adorant in carne Verbum, in infante sapientiam, in infirmitate viciem, in hominis virtute Dominum Majestatis. Idem serm. 2. de Epiph.

Jam sunt Cali, exarverunt greciam Dei, & in omnem terram sonus veritatis exiit. Idem ibidem.

Agne camas in Magis adorantibus Christi, vocacionis nostra, deinde primis. Idem ibidem.

Veritas, quam Iudaeorum docebat non recipit, omibus nationibus lumen suum duxit. Idem ibidem.

Quem Magi infantum vocationem sunt invenit, nos omnipotentes, adoramus in Cali. Idem ibidem.

Ad omnium hominum factum salutem, quod infanta mediatrix, & facere nequeunt. Ad hanc sicuti in feme offendit Nativitatem profusa similitudine, secundum infinitas naturam, communis hominum Nativitatem, & manifestavit divinitatis suae virtutem per creaturem; non debuit quoque suam magnificare Nativitatem per feme, nec dicere quis esset. Sed hec etiam Nativitas hominis Dei super terram; ut idem Sanctus Thomas docet, (art. 4. & 5.) congrue manifestata fuit Patoribus per Angelos, Magis per stellam, & per interiorum afflatum iustis S. Simeoni, & Sancti Antonii Prophetarum; quia cognoscendis erat a Iudeis, a Gentibus, a Justis, a peccatoribus, a simplicibus, & a sapientibus; unde inferri potest ipsum non potuisse elegere medium nisi aptiora, quia elegit, ut omnibus personarum generibus manaret.

Mox ab omnibus voluit agnoscere, qui dignatus est omnibus nasci. Idem ibidem.

Qui Magis adduxit, ipse & instruxit, & qui per stellam se ad nos admisit, ipse in veritate cordis edocens. S. Bernardus sermon. 1. de Epiph.

Videote, quam oculata sit fides, in fabulo videt Deum. Idem.

Vide quam certa fides, & nihil habent, Magorum: non quoniam uerum natus sit, sed interrogant per hesitationem, ubi natus sit. Idem.

Nom ille, utique Magis sacerdos subiectum, non pannis offenditur, non scandalizatur latenter infanta: procedentes adorantes Regem, & adorant ut Deum. Idem sermon. 2. de Epiphania.

Ex confederatione Regis futuri non timebant Magi Regem praesepem. Chrysostomus in cap. 2. Matthaei.

Prædictio eius Spiritus Sanctus quod postea predicavit Apostolus; Iustus ut sapienti. S. Bernardus.

P A R A G R A P H U S V.

Quidquid ex Theologia pene ad hoc Argumentum valeat, deponi.

Epihania, que vox apparitionem, vel manifestationem significat Domini in Mundo, semper habita fuit tanquam una ex principiis Ecclesiæ, levissimis, seu propriis mysteriis, que complectuntur, seu quod semper habita fuit, tamquam fons, ut ita dicamus, Vocationis Generum ad fidem. Et ad confutandum, quod non in oriente momento, quo Angeli annunciantibz Patoribus Salvatoris mundi Nativitatem in Iudea, novum sydus eamdem in Oriente nasci. Illud a pluribus vixit fuit; incolitus fulgor, quem fundebat, causa erat, proprie quam ab aliis hyderibus distinguerebatur; sed Magi soli, qui magis, adhuc interior lumine illustrabantur, cognoverunt, qui novum hoc phenomenon portenderet, nec dubitaverunt, quominus statim iter ingredierentur illum, quem scilla annunciatibz, quæstui.

Magi ab Orientalibus vocantur Sapientes, Philosophi, & Reges. Nomen hoc Peccatum erat et, & apud Persas significat Sacerdotem. Populus infinito illos colebat obsequio, eosque considerabat veluti Religionis, & Scientia sequestrantes. Illi, de quibus loquitur Evangelium edictum procul dubio de promulgatione Iudeis facta, fore, ut daretur ipsius Rex, qui futurus erat Mundus Salvator, ac de celebri Babylon prophetia, que adeo aperte designabat Messiam per novam stellam in Iudea; iter ingressi sunt Jerosolymam versus, statim ac viderunt novum, hoc astrum, quod illis dux erat, non fecerat eis olim nobis lucida Iraelitum in deferto. Potquam Jerosolyma secessit sunt, ubi novus effet Rex, & audiuerunt Messiam in Bethleem esse nascitum, ac reverentia plena coram illo præsidentes adoraverunt eum, tamquam supremum Dominum & hominem Salvatorem; & sicut omnes erat in regionibus illis quam manus vacuus esse offerendi, obtulerunt illi quod pretiosissimum erat in patria sua aurum, thura, & myrram, atque tunc adimplatum est quod prædicterat de Messia David, futurus ut Reges Arabum, & Saba munera offerent.

JESU CHRISTI Nativitas non fuit generatio omnibus hominibus manifestanda, quia humani generis redemptio, que per crucis Mysterium adimplenda fuit, impedita fuisse si ei enim Iudei, qui crucifixerunt illum, eum, qualis erat, cognovissent, ut Apollonius inquit, minime illum crucifixissent. Præterquam quod cum fides sit de iis rebus, qui non apparent, videlicet, quia nonnulli per rationes evidentes concipiuntur; si temporalis JESUCHRISTI Nativitas ab omnibus fuisse cognita per indicia manifesta, fides, per quam

Verum Incarnationem venit ad omnes homines salvans,

dos, & iustificandos detrimentum passa fuisse meritorum suorum; quod enim meritum est credere, quod videatur, & id, de quo sensibus omnino persuasum est? Nihilominus Sanctus hic Doctor adjicit, Nativitas Fili Dei manifestanda fuit, sicut minus omnibus, aliquibus saltet, quorum opera ad aliorum cognitionem pervenire posset: seu quod si omnibus fuisse abscondita, nemini profueret, idoneus inutilis existisset, seu quod divina sapientia ordo postulat, ut Dei dona non aequo omnibus distribuantur, sed immediate aliquibus communicentur, ut per illos, tamquam organa, communiquerent ceteri.

Ex doctrina S. Thomæ hoc in argumento consequitur, ^{Cum non de- heres, va-} JESUM CHRISTUM non debuit per se suam manifestari Nativitas, quia cum esset infans similis reliquis in exteriori specie, declarare non debuit, quis esset, & cur in mundum veniret, quia infans alii hoc minime faciunt, & facere nequeunt. Ad hanc sicuti in feme offendit Nativitatem profusa similitudine, secundum infinitas naturam, communis hominum Nativitatem, & manifestavit divinitatis suae virtutem per creaturem; non debuit quoque suam magnificare Nativitatem per feme, nec dicere quis esset. Sed hec etiam Nativitas hominis Dei super terram; ut idem Sanctus Thomas docet, (art. 4. & 5.) congrue manifestata fuit Patoribus per Angelos, Magis per stellam, & per interiorum afflatum iustis S. Simeoni, & Sancti Antonii Prophetarum; quia cognoscendis erat a Iudeis, a Gentibus, a Justis, a peccatoribus, a simplicibus, & a sapientibus; unde inferri potest ipsum non potuisse elegere medium nisi aptiora, quia elegit, ut omnibus personarum generibus manaret.

Dei in hoc Mysterio consilium erat adimplere promissio- ^{Volutus Deus in vocatione, & ex parte suorum, & deinde & de Re ligione Christiana.}
nes, & prophetias factas de Gentilium vocatione, cui co-
gnoscentes, & adorantes verum Deum, & JESUM CHRISTUM, filium eius Deum, & hominem, vocandi erant ad veram religionem. Talis erat promissio Abrahæ facta, numerum filiorum eius equum iuri cum numero stellarum cali; nam filii Abrahæ sunt omnes vesti fideles; ita quod madomini Iudei existimati fuerint vocati ad cognitionem JESU CHRISTI in persona Patorum, Gentiles quoque clementer vocati in persona Magorum. Cum igitur eorum vocatione fuerit tamquam primaria, & exemplum vocationis nationum, vel gentium, quod fecit Deus erga Magos illis manifestaturus JESUM CHRISTUM, aquæ impulsus ad amplectendum colum illius; hoc fecit erga omnes homines, quos vocat ad Christianam Religionem, ut ejusmodi perfungerant officia; & quod Magi fecerunt, ut Deo vocanti responderent; id est, quod a nobis ferentes, ut nostra vocatione responderemus. Deus Magos vocat intuitu stelle miraculosa, efficiente fulguris impressionem in eorum corde, ac mente. Talis est invisibilis gratia stelle, que nos ad Christianitatem vocavit, & cujus impressiones sequi debemus, ut Magi, hinc quidem cum docilitate, & subtilitate, inde vero cum fortitudine, & constanza.

Quemadmodum Regum Magorum vocatione est primus potestor Salvatoris triumphus, & prima gratia ejusdem vocationis de peccatoribus, dicere populus hanc esse vocationem idealiter vocacionum, & converzionum omnium, quas deinceps in Ecclesia operatus est; & hodierna die facere incipit, quod defecit faculorum lapsi factus est. Solus Deus, ut plurimum usit dupli gratiarum genere, que patim conjuncta sunt; gratia exterioris, quam vocare possumus tamquam corticem, & corpus gratia. Gratia altera interior est, & secreta, motus Spiritus Sancti, invisibilis pacto tangens cor, quam Theologoi vocant animam, & partem interiorum gratiae; sed cum admirabilis relatione utriusque hujus gratiae, quia unicam component vocationem accommodatam naturæ hominis, qui constat ex anima, & corpore. Ita Magos vocatur, dupli hoc utitur medio, altero quidem exteriori, quod producit in celo, quod sydus est; altero interiori, quod refugit in anima, & hæc Spiritus Sancti gratia: sed cum tali concentu, ut lumina gratia secreta explicit in ima cordis parte quidquid stellæ suis radiis annunciat, quorum virtus omnis in eo veritur, ut cognoscendum tradatur. Regem recens natum in Mundo. Hoc ipsum accidit in vulgaribus hominum vocationibus, seu peccatorum ad gratiam, seu infidelium ad fidem. Utitur Deus exteriori aliquæ re, puta, Concionatoris voce, aliquo bono exemplo, occasione, inopinato evenitu; quod tempore cum interiori grata conjugit, quæ lux est hominem illuminans, & efficiens, ut ille cognoscat, quid significet hic eventus, & mox cum sancto motu, qui illum tangit, & excitat.

Magi Astrorum studio operam dabant, & Astrologiam indulgentia profitebantur; idem mittit ad eos stellam, ut motum illius faciliter sequerentur. Ita usus indulgentia admirabilis, ut et vocans feste illorum accommodaret ingenio, ac professionem; efficiens ut illis novum illucsceret aстрum longe ab aliis diversum, & novum corporum percelleret magnitudine, specie, & motu profus singulare. Hoc puto Deus nobiscum patim facere per agit, confundit; studiis, ingenioque nostro se accommodat, munera offerent.

Deo debito secundum Regum Magorum ex parte Philippi.

Paragraphus VI.

& professioni: his utitur quæ repertis in nobis, ut nos trahat ad eum, & veluti amantisimus Pater, qui filiorum suorum infirmiore partem cognoscit, nullum non lapidem moveret, ut nos convertat, & salvos efficiat.

Magi adorantes in veritate credentes, & confitentes ipsum esse verum Deum.

Ex hominibus alii sunt, qui gratia stellam detegunt; alii, quibus stella se detegit. Primi qui detegunt stellam illi sunt, qui per recta rationis lumina intelligunt fidem, & JESU CHRISTI revelationem nonnisi a Deo proficiunt posse, nam quamvis fides donum sit Dei, quod non potest adquiri naturalibus rationis viribus, potest tamen animari, & roboretur hac ratione, quam gratia applicat perquisitionis veritatis: neque enim nisi per rationem cognosci potest infidelitas. Oraculi, quod nobis Mysteria Religionis aperuit. Itaque quamcumque spiritus submissione fides existat, illam non exigere Deus, nisi ratio ipsa probaret. Hoc pacto in hoc Mysterio Magi se fere gererunt. Primum quidem stellam viderunt, & de hac apparetione argumentati, confutent hanc illam esse, quam vetus Proprietate praesumunt, tamquam ducenti iter subfugientibus indigentem. Exemplum ex quo intelligimus, si fide pura, & sincera queverimus Deum in uno illo fidente, ipsum nobis datum dum est, & subsequetur exterius hoc signum, prior fide illi detegit, quandoquidem ne cogitabitis quidem apparuit, & illos in sui sequelam excivit, ut funditus de hoc Mysterio eruditus, ita ut dicit point, fidem, & rationem, ac illos ducebatur Israelites in deferto, intercedit quidem per nubes columnam, quod illos ab ignitis solis radiis protegebat; noctu vero per columnam ignis, quod illuminabatur, ut quovis tempore iter agere possent citra metum derrandi.

Cum Sancti Reges isti post aliquot itineris dies pervenient prope Jerusalen, repente evanuit stella & omnino oculos eorum fecerit; quæ res gravem illi atulit mortem: sed Deus ita dispositus, ut discent, cum non habent amplius in celo ducenti visibilem quem sequentur, sibi configurandum esse ad regulam a Deo in terris constitutam ad homines dirigendos, quæ fane est Doctorum. Praesulimum directio, quibus Ecclesia gubernacula creditur. Propterea Magi cœlitus edociti animam non despondent, neque se deceptos esse putant, sed e contra si bi Jerosolymam versus iter infinitum esse confundent, ut aliquod perciperint nuncium illius, quem inquirebant, ibique qui ambulabat coram Deo in sui cordis innocentia non aliama vitæ habentes regula nescientiam, & rationis lumen, nec aliud Domino adhibebant obsequium, quam lucis, ut secula vocatione, & offerent illi primis patribus Religione constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri, qui ambulabant coram Deo in sui confitentes, vel negligentes eorum fatum deberent constitutere. Sed primum officium, quod nobis hæc impunit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omnem fere veterem Patriarcharum Religionem constitutebat primis illis Mundis tempor